

Rada Gminy Ustka

Sprawozdanie Wójta Gminy Ustka z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej za okres od 01 stycznia 2013r. do 31 grudnia 2013r. oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją tego zadania

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (jednolity tekst Dz. U. z 2013 roku poz. 135 ze zm.), który zobowiązuje Wójta do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań do dnia 31 marca każdego roku.

1. Określenie zadań własnych gminy

Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym przez ustawę z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej spoczywa m. in. na jednostkach samorządu terytorialnego.

Art. 176 powołanej ustawy określa zadania własne gminy dotyczące działań związanych z organizacją pieczy zastępczej na terenie gminy, i tak do zadań należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego,
- 3) finansowanie kosztów szkoleń, podnoszenia kwalifikacji, innych kosztów asystenta rodziny i rodzin wspierających,
- 4) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub innej placówce,
- 5) sporządzanie sprawozdań rzeczowo- finansowych z zakresu wspierania rodziny,
- 6) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej.

2. Aspekty prawne

Zgodnie z art. 178 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Wójt Gminy Ustka przekazał Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustce upoważnienie do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny, wydawania w tych sprawach decyzji oraz ustanawiania rodziny wspierającej, zawierania lub rozwiązywania umów, które określają zasady zwrotu kosztów związanych z udzielaniem pomocy. Ponadto na wniosek Kierownika Ośrodka Wójt Gminy Ustka wydał upoważnienia dla pracowników socjalnych do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny należących do właściwości Gminy Ustka.

Rada Gminy w Ustce przekazała realizację zadania Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Ustce podejmując stosowną uchwałę w tej sprawie. Zadanie włączone zostało do katalogu realizowanych działań Ośrodka i wpisane do statutu jednostki - Uchwała Nr XVI.157.2012 Rady Gminy Ustka z dnia 17 lutego 2012 roku w sprawie zmiany uchwały Nr XXXIX/395/2006 Rady Gminy Ustka z dnia 20 października 2006 roku w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustce i nadania mu statutu.

3. Gminny Program Wspierania Rodziny

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Uchwałą Nr XIX.202.2012 Rady Gminy Ustka z dnia 15 czerwca 2012 roku został przyjęty Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2012 – 2014 dla Gminy Ustka.

Gminny Program służy wzmocnieniu roli rodziny poprzez wspieranie instytucjonalne i integrację społeczno – zawodową. Program odnosi się do gminnej polityki społecznej wobec

rodziny i służy realizacji gminnej polityki rodzinnej w sytuacjach kumulacji problemów oraz stanowi element profilaktyki dla rodzin zagrożonych marginalizacją.

Program analizuje zasoby Gminy Ustka, jakimi są placówki oświatowo – wychowawcze, służby Policji, Straż Gminna, Zespoły Opieki Zdrowotnej, organizacje pozarządowe oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Dzięki współpracy gminnych jednostek oraz analizy pozyskanych danych statystycznych i analitycznych możliwym było stworzenie diagnozy sytuacji rodzin na terenie Gminy Ustka. Na ich podstawie zidentyfikowane zostały najważniejsze problemy stanowiące punkt wyjścia do opracowania programu, w tym celu głównego oraz celów szczegółowych.

4. Finansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub innej placówce

W miesiącu styczniu br. Ośrodek pozyskał informację z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Słupsku, która dotyczyła dzieci z terenu Gminy Ustka umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo – wychowawczych do 31 grudnia 2013 roku. I tak, w 16 rodzinach zastępczych przebywa 23 wychowanków, dzieci, których gminą pochodzenia jest Gmina Ustka. 9 wychowanków przebywa w placówce opiekuńczo – wychowawczej Domy dla Dzieci Towarzystwa „Nasz Dom”.

Pracownik socjalny Ośrodka bierze udział w corocznych spotkaniach osób specjalistów z różnych instytucji realizujących działania na rzecz dziecka umieszczonego w placówce, w trakcie, których omawianą są sytuacje i występujące problemy, wytyczone zostają działania do zrealizowania na rok następny.

Zgodnie z art. 191 ust 8 i 9 w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej lub w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo – wychowawczej, gmina właściwa ze względu na zamieszkanie dziecka, ponosi odpłatność za jego pobyt w pierwszym roku 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka, w drugim roku pobytu 30%, w trzecim i następnych 50%. Wysokość całkowitych kosztów utrzymania dziecka w spokrewnionej rodzinie zastępczej wynosi nie mniej niż 660,00zł, natomiast w zawodowej rodzinie zastępczej – 1.000,00zł (koszt wzrośnie o 200,00zł w przypadku dziecka niepełnosprawnego). Natomiast koszt pobytu w placówce opiekuńczo-wychowawczej wynosi od 3.900,00zł do 5.000,00zł.

W roku 2013 zgodnie z postanowieniem Sądu Rodzinnego w Słupsku 3-je dzieci z terenu Gminy Ustka zostało skierowanych do instytucjonalnej pieczy zastępczej. Zgodnie z zapisami Ustawy tut. Ośrodek ponosił koszty pobytu dzieci w okresie od marca do grudnia 2013 roku. Na ten cel wydatkowano kwotę 8.729,37zł było to 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka. Zadanie to w całości finansowane jest ze środków własnych gminy. Pracownicy socjalni, asystent rodziny Ośrodka wspólnie z pracownikami Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie i kuratorami zawodowymi Sądu Rejonowego podejmować będą wspólne działania zmierzające do powrotu dzieci do domu rodzinnego.

Z uwagi na zaistniałe sytuacje rodzinne pojawiające się w środowiskach objętych pracą pracownika socjalnego tut. Ośrodek podejmował będzie wszelkie działania aby nie dopuścić do sytuacji odebrania dziecka z domu rodzinnego. W roku 2013 miały miejsce dwa przypadki interwencyjnego odebrania dziecka z rodziny. Działania te były wspólne z funkcjonariuszami Komisariatu Policji oraz służby zdrowia. Sprawy zostały zgłoszone do Sądu Rodzinnego w Słupsku. W jednym przypadku, decyzją Sądu, dziecko powróciło do rodziny w drugim przypadku zostało umieszczone w spokrewnionej rodzinie zastępczej.

Znaczną pomocą w omawianym zakresie jest zatrudnienie asystenta rodziny, o którego wnioskuję w wywiadzie środowiskowym pracownik socjalny.

5. Rola asystenta rodziny

Ustawa o wspieraniu rodziny nakłada na Ośrodek realizowanie zadań i organizację wsparcia dla rodzin, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Chodzi między innymi o analizowanie sytuacji rodziny oraz kryzysów, które przeżywa, a także przeciwdziałanie jej marginalizacji i degradacji społecznej. Ośrodek przewiduje

podjęcie działań w formie pracy z całą rodziną oraz pomocy w opiece i wychowaniu dziecka. Nową instytucją, która wspomagać będzie zagrożone rodziny będzie m.in. asystent rodziny. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej zatrudniony jest jeden asystent rodziny. Do jego zadań należy m. in. udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dzieckiem, wspieranie aktywności społecznej, sporządzanie na wniosek sądu opinii o rodzinach, szczegółowe monitorowanie funkcjonowania rodziny, udzielanie wsparcia i pomocy we wszelkich sprawach rodzinnych mając na celu bezwzględne dobro dziecka. Asystent realizując te zadania współpracował z pracownikami socjalnymi, kuratorami zawodowymi i innymi specjalistami.

Zarządzeniem Nr 22/2013 Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Ustce z dnia 09 sierpnia 2013 roku wprowadzono Procedurę postępowania pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny w przypadku rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Procedura usprawnia podejmowane działania, kompleksowo wytycza kierunki udzielanej pomocy i podejmowane działania i kompletowane dokumenty. Z procedurą zapoznali się pracownicy socjalni oraz asystent rodziny.

W roku 2013 do Kierownika Ośrodka złożonych zostało 6 wniosków dotyczących środowisk zagrożonych, niewydolnych wychowawczo, o objęcie pracą asystenta rodziny. W związku z tym Ośrodek zatrudnia asystenta rodziny w ramach umowy – zlecenia. Asystent rodziny obejmował swoją pomocą 6 rodzin z terenu Dominek, Gąbino, Objazda, Pęplino, Zaleskie. Swoim działaniem obejmuje on wskazane środowiska przez pracowników socjalnych. Asystent rodziny po zapoznaniu się z występującymi problemami w środowisku opracowuje plan pracy z rodziną, który w trakcie pracy może być modyfikowany i dostosowywany do aktualnych potrzeb. Asystent bardzo ściśle współpracuje z pracownikiem socjalnym, jeżeli zachodzi potrzeba z kuratorem, policjantem czy innym specjalistą. Wnioskuję do kierownika Ośrodka o podjęcie dodatkowych działań dla rodziny np. wsparcie psychologa.

6. Potrzeby w zakresie zadań związanych z wspieraniem rodziny i systemem pieczy zastępczej

Tut. Ośrodek realizuje założone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania. Ważnym jest kontynuowanie działań asystenta rodziny we współpracy z pracownikiem socjalnym Ośrodka. Pracownik socjalny nie ma możliwości prowadzić działań przypisanych asystentowi rodziny, gdyż te działania skierowane na konkretną rodziną są działaniami ciągłymi prowadzonymi w różnych dniach o różnych porach dnia. Tylko połączenie pracy pracownika socjalnego, asystenta rodziny ewentualnie kuratora sądowego daje pełen obraz sytuacji rodziny i daje możliwość trafnego zdefiniowania form wsparcia, działań krótkofalowych i długofalowych na rzecz rodziny. Bardzo ważną rolę we wskazanym zakresie odgrywa psycholog. Prowadzona przez niego terapia daje możliwość ukierunkowania działań podejmowanych na rzecz rodziny i jak wynika z efektów pracy stanowi bardzo ważne ogniwo w pracy z podopiecznymi.

Takie szerokie rozumienie problemu i działania podejmowane przez różnych specjalistów stwarzają możliwość uzyskania jak największych efektów pracy z rodziną.